

ANATOMIA HUMANA

ASPRO HISTÒRIA DEL SUERORAL

Jorge Bello

Conegut aquí com Sueral, el sèrum per beure és d'aniversari, i continua que allà salva vides, i aquí, i arreu.

Mig món el coneix com ORT, de oral rehydration therapy, és a dir, teràpia de rehidratació oral, o també com sales de rehidratació oral. És una pols que s'ha de dissoldre en una quantitat determinada d'aigua. Resulta una beguda que salva, perquè rehidrata.

Rehidrata la persona deshidratada per causa de diarrea, o vòmits, i si rehidrata és que salva una vida, perquè la deshidratació és cosa ben seriosa.

❖ LA NECESSITAT d'aconseguir una beguda capaç de controlar la deshidratació no era pas nova, però el desenvolupament en va trigar anys perquè certs metges de l'època, acadèmics, gestors, posaven pals a les rodes.

La història del sèrum per beure és, en efecte, una història de lluita contra l'això establert, contra l'esperit tossut i egoista de qui defensa que res serà mai millor que això que es fa de tota la vida. La realitat els havia superat, i feien olor de naftalina, però no acceptaven l'evidència.

Ahora és una història d'amor envers les persones més fràgils i vulnerables. I d'amor a la ciència seriosa i senzilla, sense cap esperit de negoci.

Calia aconseguir una beguda per controlar la molta diarrea que provoca el còlera, que pot deshidratar una persona en cosa d'hores, i que llavors entra en shock, i es mor si no rep de seguida prou líquids per rehidratar-se.

Fins llavors, l'única manera de rehidratar una persona era amb sèrum intra-

La deshidratació és fàcil de veure, però no pas amb la mirada des del càrrec, sinó amb els ulls de l'experiència

venós, en vena, però aquesta tècnica és més cara, i necessita un mínim d'equipament i de personal entrenat. Per tant, no és accessible en les moltes regions on la pobresa fa molt de mal, allà on no hi ha ni gaire equipament ni personal idoni.

El còlera, i de fet la diarrea en general, és cosa perillosa per a tothom, però sobre tot per infants. Si la pèrdua de líquids és abundant, i si no s'atura, i sobre tot si no hi ha prou reposició de líquids, el fet es deshidrata.

❖ DESHIDRATAT, el pacient necessita líquids de seguida i en proporció als líquids perduts. En aquest context, la perspectiva d'una beguda per rehidratar era una idea que clamava al cel. S'havia d'evitar la deshidratació, el shock i la mort de molts pacients.

Llavors, dos professionals de tan sols

26 anys, sense experiència però amb bona voluntat i amb prou solvència de coneixements, van continuar una sèrie d'estudis que hi havia en marxa, i van aconseguir de desenvolupar la beguda per rehidratar. La van administrar en adults, i va funcionar prou bé, i van publicar els resultats en agost de 1968, ara fa 50 anys.

Feien feina en Índia i Pakistan, i van salvar vides. La comunitat científica occidental, però, els va rebre amb crítiques i menyspreu. Fins i tot van impedir-los de continuar treballant. No volien acceptar que cosa tan senzilla per boca fos igual de bona que la rehidratació per vena, que és més costosa i complicada, més negoci.

D'altres van continuar treballs i investigacions, i van demostrar que la rehidratació oral també és efectiva en fiets.

La ciència, però, va mantenir-se tossuda. Llavors, fins i tot en regions remotes, la deshidratació per diarrea es va poder controlar perquè tothom va aprendre a preparar la beguda de rehidratació a casa, i al pacient l'hi donaven de seguida. I el pacient es recupera. Més barat, igual d'efectiu, i a l'abast de la mà.

De fet, la rehidratació oral ja l'havia descoberta un metge indi, en Índia, i era igual d'efectiva. I va salvar vides, i va publicar la bona notícia a la mateixa revista, però en 1953, quinze anys abans! És el doctor Hemendra Chatterjee.

Però no li van fer cap cas, perquè era indi, racisme, deien que no era prou científic. La crítica i el menyspreu. El van ignorar, tot i que havia fet una gran descoberta, una de les més importants del segle.

Aquesta història és un altre exemple per veure que la veritat i la saviesa no són al càrrec ni al currículum, ni a l'autoritat, sinó en la realitat mateixa, en la solvència prou demostrada, estudi, observació, experiència.

www.bello.cat / jordibell@gmail.com

TRIBUNA

DECEPCIÓ

Francisco Muro de Iscar

El presidente Rajoy era uno de los líderes políticos menos valorados y su caudal político estaba agotado mucho antes de que prosperara la moción de censura. En parte por inacción política, en parte por incapacidad o por falta de voluntad para llegar a pactos de Estado con otros grupos políticos sobre los asuntos fundamentales de la España actual: el problema territorial, la financiación de las autonomías, la fiscalidad, la educación, la justicia, las pensiones, Lo peligroso es que, dentro de unas semanas o de unos meses, echemos de menos a Rajoy.

La calidad de la democracia depende de factores como los derechos políticos y las libertades, la solidez del Estado de Derecho, la participación ciudadana, la transparencia y la rendición de cuentas, el control y la limitación del poder político, la calidad de las leyes, la desigualdad social...

Muchos esperábamos -y más por el bagaje político de los nuevos ministros y lo que parecía un presidente que había aprendido de sus errores- que mejorarían algunas cosas con el nuevo Gobierno. Que tratarían de afrontar los problemas importantes. Se han quedado en sacar a Franco como sea del Valle de los Caídos. Pensábamos que era posible un mayor respeto a la democracia. Pero gobiernan con el decreto ley en la pistolera y, como dice Sosa Wagner, «el decreto ley era abominable con Rajoy, pero en manos de Sánchez adquiere un suave aroma democrático». Fueron los socialistas los que recurrieron muchos decretos ley ante el Tribunal Constitucional y el TC les dio la razón por el uso ilegítimo de una medida excepcional.

Se esperaba una política de derechos humanos reforzada y acabamos expulsando a los inmigrantes sin respetar sus derechos y criminalizándoles judicial y socialmente. Buscábamos coherencia y unidad en el Gobierno y encontramos ocurrencias, contradicciones permanentes y rectificaciones de 180 grados en apenas unas horas como en el caso del juez Llaena. Queríamos unos medios de comunicación públicos independientes y los directivos provisionales de RTVE -están para tres meses, al menos teóricamente- han cambiado a casi todos los anteriores como si fueran a dirigirla durante años. Hablábamos de profesionalizar la Administración Pública y un Gobierno teóricamente provisional, hasta la convocatoria de elecciones, ha nombrado más ministro, más asesores, ha relevado a más cargos públicos que nunca, ha cambiado a la mitad de los embajadores y ha puesto en todas las empresas públicas a políticos de partido. Buscábamos instituciones fuertes y lo primero que se pretende es cargarse el Senado y alterar la norma constitucional. Y más impuestos y más gasto público. Todo eso desde la inestabilidad parlamentaria, la dependencia de socios nada fiables, la provisionalidad y la debilidad. Es un vaciamiento encubierto de la democracia.

Camí d'en Kane a toda velocidad

■ ¿Ha de pasar una desgracia irreparable para que la gente tome conciencia de la velocidad a la que se circula por el Camí d'en Kane?

Señales de 30-40-50 km/h i vehículos circulando a toda velocidad. Sin control, algún ciclista o peatón pagará cara la actual situación.

PACO TIFFON BRUTAU
• ES MERCADAL

Es Talaier poc atractiva pel bany

■ Fa 30 anys anys que venim a Menorca estius, i també a vegades alguna altra època de l'any. Temim una tanca a Sant Lluís. Ahir vam estar a Es Talaier

aprofitant que no feia sol i que, vam pensar, no hi hauria molta gent.

La cosa és que quan vam arribar vam veure que l'aigua, dels primers 50 metres, es a dir des de la sorra fins a mitja cala abans de les boies grogues de delimitació per les barques, té un color groc -molt estrany- que ho omple tot. Un groc bastant intens que fa bastanta angúnia pel bany. No és simplement una tonalitat.

Crec que potser s'hauria

d'investigar, si no ho coneixieu ja. No és gens normal penso. He preguntat a amics meus de Ciutadella i em diuen que mai l'han vist així. Per suposat ningú de casa mai l'ha vista així, aquesta cala tant bonica.

DAVID SEMPÈRE
• SANT LLUÍS

El agua marrón de Cala en Porter

■ Llegué a Calan en Porter el 15 de agosto y me sentí muy decepcionado, como muchos turistas, porque el agua de la playa tenía un color marrón y muy mal olor por la tarde. Por este motivo pregunté al centro de información y me dijeron que son micro algas, porque el agua proviene de un río que desemboca en el mar y crea

contaminación. ¡Creo que es una alcantarilla que vierte en este lugar! ¡Me encanta Menorca, me gustaría ayudar a preservar vuestra isla, que es una joya! ¿Podrías hacer algo para que Menorca se preserve de toda esta contaminación y se mantenga la biosfera de la Unesco, gracias de antemano por nuestro planeta.

LAURENT CALOIN
Calan en Porter • ALAIOR

FE DE ERRORES

En la edición de ayer del MENORCA aparecían dos fotos, una en portada y otra en la página 7 de la tertulia de Víctor Madera en Es Mercadal que no estaban firmadas de forma correcta, ya que el autor de las mismas es David Arquimbau/Agència EFE.